

N:o 30.

Ank. till Riksd. kansli den 3 mars 1905, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två till kronoparken Tönnersjöheden i Hallands län hörande inägoområden.

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 40) har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 20 sistlidne januari föreslagit Riksdagen medgifva

dels att ej mindre ett å en af förste landtmätaren C. W. Berger år 1903 öfver inägorna till Tönnersjö n:is 2, 3 och 4 i Tönnersjö socken och härad af Hallands län upprättad karta med ägofigurerna n:is 3 och 4 å litt. A utmärkt område om 13,60 ar än äfven ett å en af bemälde Berger år 1903 öfver inägorna till Tostarp n:is 1, 2, 3, 4 och 5 i samma socken upprättad karta med ägofigurerna n:is 179, 180 och 181 å litt. D utmärkt område om 62,90 ar måtte såsom afsöndringar från vederbörande stamhemman försäljas, den förra lägenheten till Tönnersjö församling mot en köpeskilling af 50 kronor och den senare lägenheten till änkan Carin Carlström mot en köpeskilling af 200 kronor, samt under villkor i öfrigt beträffande hvardera af dessa upplåtelse, att lägenheten finge af köparen tillträdas vid köpeskillingens erläggande, att köpeskillingen skulle af köparen till landträneriet i länet inbetalas inom sex må-

nader från det köparen af beslutet om försäljningen erhållit del samt att, sedan köpeskillingen blifvit erlagd, köpebref å lägenheten skulle af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet utfärdas,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komme att inflyta, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

I detta ärende har departementschefen till omförmälda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Med bifall till därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning medgaf 1902 års Riksdag enligt skrifvelse den 18 april 1902, *dels* att sjutton särskilda, uti en i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för den 4 januari 1902 intagen tablå närmare angifna och med n:is 1—17 betecknade samt å tre af extra jägmästaren G. V. Schotte öfver inägorna till enhvar af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp inom Tönnersjö socken och härad af Hallands län upprättade kartor med röda, streckade gränslinjer utmärkta områden om tillhopa 465 hektar 40,5 ar af de uti kronoparken Tönnersjöheden ingående hemmanen Jonstorp n:is 1, 2 och 3, Tönnersjö n:is 2, 3 och 4, Strömma n:o 2 samt Tostarp n:is 1, 2, 3, 4 och 5 finge, jämte till samfällt bruk enligt berörda tablå afsedd mark om sammanlagdt 8 hektar 19,5 ar, fränskiljas nämnda kronopark samt, med å dessa områden befintliga, kronan tillhöriga åbyggnader, efter förutgången saluvärdering och i laga ordning verkställd afsöndring från vederbörande stamhemman å offentlig auktion, hvarje område för sig, utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare, hvad beträffade de under n:is 1—7, 9—11 och 13—17 uti tablå upptagna försäljningsområdena, den 25 mars 1904 och i fråga om återstående områden, n:is 8 och 12, samma dag år 1905 samt under villkor i öfrigt, att köpare, som sådant åstundade, skulle äga att efter därom vid auktion gjord anmälan inbetala köpeskillingen under loppet af sex år med en sjättedel årligen, såvida han för fullgörandet däraf vid auktionstillfället ställde antaglig säkerhet, och att det för hvarje område afgifna högsta anbudets antaglighet skulle underställas Eders Kungl. Maj:ts pröfning, *dels ock* att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komme att inflyta, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Sedan hvad Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen sålunda beslutat med-

delats domänstyrelsen till kännedom och efterrättelse, har nämnda styrelse uti underdånig skrifvelse den 8 december nästlidna år anmält, att styrelsen anmodat Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län att föranstalta om saluvärdering i behörig ordning af områdena och deras afsöndrande från respektive stamhemman samt att Eders Kungl. Maj:ts bemälda befallningshafvande den 9 maj 1904 till styrelsen inkommit med *dels* af förste landtmätaren C. W. Berger år 1903 upprättade kartor med beskrifningar öfver inägorna till hemmanen Jonstorp n:is 1, 2 och 3, Tönnersjö n:is 2, 3 och 4, Strömma n:o 2 samt Tostarp n:is 1, 2, 3, 4 och 5, alla i Tönnersjö socken, *dels* af vederbörande uppskattningsmän upprättadt instrument öfver verkställd saluvärdering å de till försäljning bestämda områdena, *dels ock* — i anledning af ett uppskattningsmännens förslag, ej mindre att de arrendatorer, som på arrende innehaft inägorna till hemmansdelarna, borde sättas i tillfälle att hvar för sig eller för sina efterkommande tillösa sig äganderätten till ifrågavarande områden, än äfven beträffande särskild afsöndring och afyttring af två mindre, med enskilde tillhöriga hus bebyggda områden — af vederbörande kronofogde infordrade förklaringar från lägenhetsinnehafvarne, att de önskade förvärfva äganderätten till lägenheterna, jämte af lägenhetsinnehafvarne för köpeskillingarnas erläggande ställda behöriga borgensförbindelser.

Domänstyrelsen har emellertid icke ansett sig kunna fästa vidare afseende vid förslaget om de för afsöndring bestämda lotternas hembjudande till förutvarande arrendatorer och innehafvare, än att styrelsen i fråga om de sistnämnda två mindre områdena tills vidare uteslutit dem från den försäljning å offentlig auktion, som hållits för afyttrandet af de öfriga lägenheterna.

Ifrågavarande å auktion ej utbudna områden utgöras af:

det ena en tomtplan, bebyggd med af Tönnersjö församling uppförd småskola och å inägokartan öfver Tönnersjö by utmärkt med figurerna 3 och 4 å litt. A samt omfattande 13,60 ar,

det andra en mindre lägenhet, bebyggd med ett änkan Carin Carlström tillhörigt boningshus och å inägokartan öfver Tostarps by utmärkt med figurerna 179, 180 och 181 å litt. D samt omfattande 62,90 ar.

Det förra området, som ligger utmed väg och i utkanten af Tönnersjö bys ägor, hafva uppskattningsmännen föreslagit till afsöndring att hembjudas Tönnersjö församling för ett åsatt saluvärde af 50 kronor

och därvid framhållit, att församlingen disponerade tomtplatsen på grund af äldre löfte eller gåfva utan att dock kunna styrka sin lagliga äganderätt.

Det senare området hafva uppskattningsmännen ansett böra afsondras särskildt för att bereda dess nuvarande innehafvarinna, en 77-årig arrendatorsänka, som under 30 år bebott lägenheten, tillfälle att, jämlikt nådiga skrivelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenhetens upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, för sin nödiga utkomst förvärfa äganderätten till lägenheten och sålunda för sig och sina två ogifta döttrar bevara nedlagda kostnader å boningshuset samt väl häfdade trädgårds- och betesland. Ifrågavarande område, som vore beläget invid väg och i utkanten af Tostarps by, har af uppskattningsmännen ansetts väl ägna sig såsom särskild afsöndring, och har, för erhållande af lämpliga gränser, till denna lägenhet lagts 4,90 ar af änkan Carlström förut ej brukad jord. Uppskattningsmännen hafva åsatt hela lägenheten ett saluvärde af 200 kronor.

Såväl församlingen som änkan Carlström hafva förklarat sig villiga att öfvertaga lägenheterna och att på en gång inbetala de föreslagna köpeskillingarna.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har tillstyrkt uppskattningsmännens förslag att från försäljning å auktion undantaga ifrågavarande två lägenheter.

För egen del har domänstyrelsen förordat lägenheternas försäljning till innehafvarne på föreslagna, af lägenhetsinnehafvarne godkända villkor samt hemställt, det Eders Kungl. Maj:t täcktes, med bifall till uppskattningsmännens förslag, anbefalla Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län att gå i författning om nyssnämnda två lägenheters försäljning till innehafvarne på ofvan angifna villkor samt att, sedan köpeskillingsbeloppen, 50 och 200 kronor, blifvit erlagda, för köparne utfärda köpebref.»

Då departementschefen icke hade något att erinra emot förslaget att ifrågavarande två inägområden å kronoparken Tönnersjöheden, hvilka uteslutits vid den förut bestämda försäljningen å auktion, finge upplåtas hvarterda området till nuvarande innehafvaren, hemställde departementschefen alltså om aflåtande af propositionen i fråga.

Statsutskottet, som fått förevarande framställning till förberedande behandling till sig remitterad, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 mars 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
